

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXIX. — Izdan in razposlan 13. dne aprila 1911.

Vsebina: (Št. 64—67.) 64. Mednarodni dogovor o prepovedi ponočnega dela žensk, ki imajo posla v industriji. — 65. Zakon o prepovedi ponočnega dela žensk v industrijskih podjetjih. — 66. Razglas o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila in za krojaštvo v Prahaticah. — 67. Cesarski ukaz o porabnosti delnih zadolžnic posojila 10 milijonov kron, ki ga najme vojvodina kranjska, za plodonosno nalaganje ustanovnih, pupilarnih in sličnih glavnih.

64.

Mednarodni dogovor z dne 26. septembra 1906. l.

o prepovedi ponočnega dela žensk, ki imajo posla v industriji.

(Sklenjen v Bernu 26. dne septembra 1906. l.; po Njegovem cesarskem in kraljevem Apostolskem Veličanstvu pritrjen na Dunaju 29. dne decembra 1908. l.; pritrtilnice položene pri švicarskem zveznem svetu 30. dne decembra 1908. l.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia
Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus.

Notum testatumque omnibus et singulis quorum interest tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentariis Nostris atque illis plurimum regiminum conventio de vetando in industriis labore feminarum nocturno, die vigesimo sexto mensis Septembris anni millesimi nongentesimi sexti, Bernae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Izvirnik.)

Convention internationale

sur

l'interdiction du travail de nuit des femmes employées dans l'industrie.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil Fédéral Suisse,

Désirant faciliter le développement de la protection ouvrière par l'adoption de dispositions communes,

Ont résolu de conclure à cet effet une convention concernant le travail de nuit des femmes employées dans l'industrie, et ont nommé pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse:

Son Excellence M. Alfred de Bülow, Son Chambellan et Conseiller intime actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne;

M. Caspar, Directeur à l'Office de l'Intérieur de l'Empire,

M. Frick, Conseiller intime supérieur de Gouvernement et Conseiller rapporteur au Ministère prussien du Commerce et de l'Industrie,

M. Eckardt, Conseiller de légation actuel et Conseiller rapporteur à l'Office des Affaires étrangères de l'Empire;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Son Excellence M. le Baron Heidler de Egeregg et Syrgenstein, Son Conseiller intime

(Prevod.)

Mednarodni dogovor

o

prepovedi ponočnega dela žensk, ki imajo posla v industriji.

Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj pruski; Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogrski; Njegovo Veličanstvo kralj Belgijcev; Njegovo Veličanstvo kralj danski; Njegovo Veličanstvo kralj španski; predsednik francoske republike; Njegovo Veličanstvo kralj Zedinjene kraljevine velikobritanske in irske in britiških čezmorskih posestev, cesar indijski; Njegovo Veličanstvo kralj italijanski; Njegova kraljeva Visokost veliki vojvoda luksemburški, vojvoda nasauski; Njeno Veličanstvo kraljica nizozemska; Njegovo Veličanstvo kralj portugalski in algarvski itd.; Njegovo Veličanstvo kralj švedski; švicarski zvezni svet,

hoteči olajšati razvoj varstva delavcev s sprejemom skupnih določil

so sklenili v ta namen skleniti dogovor o ponočnem delu žensk, ki imajo posla v industriji, in so imenovali za svoje pooblaščenice:

Njegovo Veličanstvo nemški cesar, kralj pruski:

Njegovo ekscelenco gospoda Alfreda pl. Bülowa, Svojega komornika in pravega tajnega svetnika, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Beñnu;

gospoda Casparja, ravnatelja v državnem uradu za notranje stvari,

gospoda Fricka, tajnega višjega vladnega svetnika in svetnika poročevalca v pruskem ministrstvu za trgovino in obrt,

gospoda Eckardta, pravega legacijskega svetnika in svetnika poročevalca v uradu za zunanje stvari;

Njegovo Veličanstvo cesar avstrijski, kralj češki itd. in apostolski kralj ogrski:

Za Avstrijsko in Ogrsko:

Njegovo ekscelenco gospoda barona Heidlerja z Egeregga in Syrgensteina, Svojega

actuel, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne;

Pour l'Autriche:

M. le Dr. Franz Müller, Conseiller ministériel au Ministère I. R. du Commerce;

Pour la Hongrie:

M. Nicolas Gerster, Inspecteur supérieur d'industrie Royal hongrois;

Sa Majesté le Roi des Belges:

Son Excellence M. Maurice Michotte de Welle, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne,

M. Jean Dubois, Directeur général de l'Office du Travail au Ministère de l'Industrie et du Travail;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. Henrik Vedel, Chef de bureau au Ministère de l'Intérieur;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. Bernardo Alméida y Herreros, Chargé d'Affaires à Berne;

Le Président de la République Française:

Son Excellence M. Paul Révoil, Ambassadeur à Berne,

M. Arthur Fontaine, Directeur du Travail au Ministère du Commerce, de l'Industrie et du Travail;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

M. Herbert Samuel, Membre du Parlement, Sous-Secrétaire d'État parlementaire au Ministère de l'Intérieur,

M. Malcolm Delevingne, du Ministère de l'Intérieur;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

Son Excellence M. le Comte Roberto Magliano di Villar San Marco, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne,

M. le Prof. Giovanni Montemartini, Directeur de l'Office du Travail près le Ministère Royal de l'Agriculture et du Commerce;

pravega tajnega svetnika, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Bernu;

Za Avstrijsko:

gospoda drja. Franca Müllerja, ministrstvenega svetnika v c. kr. trgovinskem ministrstvu;

Za Ogrsko:

gospoda Nikolaja Gersterja, kraljevega ogrskega višjega obrtnega nadzornika;

Njegovo Veličanstvo kralj Belgijcev:

Njegovo ekscelenco gospoda Mavricija Michotta de Welle, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Bernu,

gospoda Jeana Dubois, generalnega ravnatelja delovnega urada v ministrstvu za obrt in delo;

Njegovo Veličanstvo kralj danski:

gospoda Henrika Vedela, načelnika urada v ministrstvu za notranje stvari;

Njegovo Veličanstvo kralj španski:

gospoda Bernarda Alméida y Herreros, poslovnika v Bernu;

Predsednik francoske republike:

Njegovo ekscelenco gospoda Paula Révoila, poročnika v Bernu,

gospoda Arturja Fontaina, ravnatelja delovnega oddelka v ministrstvu za trgovino, obrt in delo;

Njegovo Veličanstvo kralj Zedinjene kraljevine velikobritanske in irske in britiških čezmorskih posestev, cesar indijski:

gospoda Herberta Samuela, člana parlamenta, parlamentarnega državnega podtajnika v ministrstvu za notranje stvari,

gospoda Malcolm Delevingne, v ministrstvu za notranje stvari;

Njegovo Veličanstvo kralj italijanski:

Njegovo ekscelenco gospoda grofa Roberta Magliana di Villar San Marco, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Bernu,

gospoda profesorja Ivana Montemartini, ravnatelja delovnega urada v kraljevem ministrstvu za poljedelstvo in trgovino;

Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg, Duc de Nassau:

M. Henri Neuman, Conseiller d'État;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. le Comte de Rechteren Limpurg Almelo, Son Chambellan, Ministre-Résident à Berne,

M. le Dr. L. H. W. Regout, Membre de la Première Chambre des États-Généraux;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves, etc.:

Son Excellence M. Alberto d'Oliveira, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne;

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. Alfred de Lagerheim, ancien Ministre des Affaires étrangères, Directeur général et Chef du Collège Royal du Commerce;

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. Émile Frey, ancien Conseiller fédéral,

M. le Dr. Franz Kaufmann, Chef de la Division de l'Industrie au Département fédéral du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture,

M. Adrien Lachenal, ancien Conseiller fédéral, Député au Conseil des États,

M. Joseph Schobinger, Conseiller national,

M. Henri Scherrer, Conseiller national,

M. John Syz, Président de l'Association suisse des filateurs, tisserands et retordeurs,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, ont successivement discuté et adopté les dispositions suivantes:

Article premier.

Le travail industriel de nuit sera interdit à toutes les femmes, sans distinction d'âge, sous réserve des exceptions prévues ci-après.

La présente Convention s'applique à toutes les entreprises industrielles où sont employés plus de dix ouvriers et ouvrières; elle ne s'applique en aucun cas aux entreprises où ne sont employés que les membres de la famille.

A chacun des États contractants incombe le soin de définir ce qu'il faut entendre par entreprises industrielles. Parmi celles-ci seront en tout cas comprises les mines et carrières, ainsi que les industries de fabrication et de transformation des

Njegova kraljeva Visokost veliki vojvoda luksemburški, vojvoda nasauski:

gospoda Henrika Neumana, državnega svetnika;

Njeno Veličanstvo kraljica nizozemska:

gospoda grofa de Rechteren Limpurg Almelo, Svojega komornika, ministra-rezidenta v Bernu,

gospoda Dr. L. H. W. Regouta, uda prve zbornice generalnih držav;

Njegovo Veličanstvo kralj portugalski in algarvski itd.:

Njegovo ekscelenco gospoda Alberta d'Oliveira, izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Bernu;

Njegovo Veličanstvo kralj švedski:

gospoda Alfreda pl. Lagerheima, prejšnjega ministra za zunanje stvari, generalnega ravnatelja in načelnika kraljevega trgovskega gremija;

Švicarski zvezni svet:

gospoda Emila Freya, bivšega zveznega svetnika,

gospoda drja. Franca Kaufmanna, načelnika industrijskega oddelka v zveznem departementu za trgovino, industrijo in kmetijstvo,

gospoda Adriana Lachenala, bivšega zveznega svetnika, poslanca v državnem zboru,

gospoda Jožefa Schobingerja, narodnega svetnika,

gospoda Henrika Scherrerja, narodnega svetnika,

gospoda Ivana Syza, predsednika švicarskega društva prelcev, tkalcev in sukalcev,

ki so se sporočivši si medsebojno svoja v dobri in pravilni obliki najdena pooblastila posvetovali o naslednjih določilih in jih sprejeli:

Člen 1.

Industrijsko ponočno delo žensk bodi prepovedano brez razlike starosti, pridržuje naslednje izjeme.

Ta dogovor se razteza na vsa industrijska podjetja, v katerih dela več nego deset delavcev in delavk. Ne uporablja se na naprave, v katerih delajo samo rodbinski udje.

Vsaki izmed držav pogodnic je naloženo določiti pojem industrijskega podjetja. V vseh primerih pa je k njim prištevati rudnike in kamnolome ter obdelovanje in podelovanje predmetov; pri tem je treba z zakonodajstvom vsake države določiti meje

matières; la législation nationale précisera sur ce dernier point la limite entre l'industrie, d'une part, l'agriculture et le commerce, d'autre part.

Article 2.

Le repos de nuit visé à l'article précédent aura une durée minimum de onze heures consécutives; dans ces onze heures, quelle que soit la législation de chaque État, devra être compris l'intervalle de dix heures du soir à cinq heures du matin.

Toutefois, dans les États où le travail de nuit des femmes adultes employées dans l'industrie n'est pas encore réglementé, la durée du repos ininterrompu pourra, à titre transitoire et pour une période de trois ans au plus, être limitée à dix heures.

Article 3.

L'interdiction du travail de nuit pourra être levée:

1° en cas de force majeure, lorsque dans une entreprise se produit une interruption d'exploitation impossible à prévoir et n'ayant pas un caractère périodique;

2° dans le cas où le travail s'applique soit à des matières premières, soit à des matières en élaboration, qui seraient susceptibles d'altération très rapide, lorsque cela est nécessaire pour sauver ces matières d'une perte inévitable.

Article 4.

Dans les industries soumises à l'influence des saisons, et en cas de circonstances exceptionnelles pour toute entreprise, la durée du repos ininterrompu de nuit pourra être réduite à dix heures, soixante jours par an.

Article 5.

A chacun des États contractants incombe le soin de prendre les mesures administratives qui seraient nécessaires pour assurer sur son territoire la stricte exécution des dispositions de la présente Convention.

Les Gouvernements se communiqueront par la voie diplomatique les lois et règlements sur la matière de la présente Convention qui sont ou seront en vigueur dans leurs pays, ainsi que les rapports périodiques concernant l'application de ces lois et règlements.

Article 6.

Les dispositions de la présente Convention ne seront applicables à une colonie, possession ou

med industrijo na eni strani, trgovino in kmetijstvom na drugi strani.

Člen 2.

V sprednjem členu omenjeni ponočni počitek mora trajati najmanj enajst ur zaporedoma. V teh enajstih urah bodi v vseh državah zapopadena doba od 10. ure zvečer do 5. ure zjutraj.

V tistih državah pa, v katerih ponočno delo odraslih industrijskih delavk sedaj še ni urejeno, se sme doba nepretrganega ponočnega počitka v prehodnem roku treh let največ omejiti na deset ur.

Člen 3.

Prepoved ponočnega dela naj se da razveljaviti:

1. ako se nepričakovano in ne obdobjno ponavljajoče se prekine obrat, kar je zvrčati na višjo silo;

2. za podelovanje sirovin ali obdelovanje predmetov, ki se hitro izpridijo, ako je to potrebno, da se zabrani, da se te snovi sicer ne izgubé neizogibno.

Člen 4.

V industrijah, ki so podvržene vplivu letnega časa (sêzonskih industrijah), ter v izrednih razmerah v vseh obratih se sme doba nepretrganega nočnega počitka ob šestdesetih dnevih v letu skrčiti na deset ur.

Člen 5.

Vsaki državi pogodnici je naloženo ukreniti upravne naredbe, ki so potrebne, da se v njenem teritoriju zagotovi natančno izvrševanje določil tega dogovora.

Vlade si po diplomatski poti medsebojno naznanjajo zakone in izvršitvena določila o predmetu tega dogovora, ki so izdana ali se izdadó v njihovi deželi, prav tako tudi obdobjna poročila o izvrševanju teh zakonov in ukazov.

Člen 6.

Ta določila so uporabna na kolonijo, posestvo ali protektorat samo tedaj, ako se v njihovem imenu

protectorat que dans le cas où une notification à cet effet serait donnée en son nom au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement métropolitain.

Celui-ci, en notifiant l'adhésion d'une colonie, possession ou protectorat, pourra déclarer que la Convention ne s'appliquera pas à telles catégories de travaux indigènes dont la surveillance serait impossible.

Article 7.

Dans les États hors d'Europe, ainsi que dans les colonies, possessions ou protectorats, lorsque le climat ou la condition des populations indigènes l'exigeront, la durée du repos ininterrompu de nuit pourra être inférieure aux minima fixés par la présente Convention, à la condition que des repos compensateurs soient accordés pendant le jour.

Article 8.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées le 31 décembre 1908 au plus tard auprès du Conseil fédéral suisse.

Il sera dressé de ce dépôt un procès-verbal, dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des États contractants.

La présente Convention entrera en vigueur deux ans après la clôture du procès-verbal de dépôt.

Le délai de mise en vigueur est porté de deux à dix ans:

1° pour les fabriques de sucre brut de betterave;

2° pour le peignage et la filature de la laine;

3° pour les travaux au jour des exploitations minières, lorsque ces travaux sont arrêtés annuellement, quatre mois au moins, par des influences climatiques.

Article 9.

Les États non-signataires de la présente Convention sont admis à déclarer leur adhésion par un acte adressé au Conseil fédéral suisse, qui le fera connaître à chacun des autres États contractants.

Article 10.

Les délais prévus par l'article 8 pour la mise en vigueur de la présente Convention partiront,

po vladi države-matere v tem zmislu obvesti švicarski zvezni svet.

Ta vlada lahko, ko naznani, da se pritegne kolonija, posestvo ali protektorat, hkratu izjavi, da se dogovor ne nanaša na taka domača dela, kojih nadzorovanje bi bilo nemogoče.

Člen 7.

Ako terjajo podnebje ali običaji deželanov v izvenevropskih državah, prav tako kakor v kolonijah, posestvih ali protektoratih, sme nepretrgani nočni počitek trajati manj časa nego v tem dogovoru določeni minimum, s pogojem, da se določijo izenačujoči odmori v teku dneva.

Člen 8.

Ta dogovor naj se pritrdi in pritrdilnice naj se do 31. dne decembra 1908. l. najpozneje položijo pri švicarskem zveznem svetu.

O tej položbi se sestavi zapisnik in poverjen prepis tega zapisnika se po diplomatski poti vroči vsaki izmed držav pogodnic.

Ta dogovor dobi moč dve leti potem, ko je sklenjen zapisnik o vseh položbah.

Rok za to, da dobi moč, se podaljšuje od dveh let na deset let:

1. za fabrike, ki izdelujejo sirovi cukrer iz pese;

2. za česanje in predenje ovčje volne;

3. za dela nad zemljo v rudnikih, ako se morajo ta dela za dobo vsaj štirih mesecev v letu ustaviti zaradi podnebnih razmer.

Člen 9.

Države, ki niso podpisale tega dogovora, lahko izjavijo svoj pristop z listino, naslovljeno na švicarski zvezni svet, ki jo ta zvezni svet naznani vsaki izmed držav pogodnic.

Člen 10.

V členu 8 omenjeni rokovi za to, da dobi dogovor moč, veljajo za nepodpisane države, prav tako

pour les États non-signataires, ainsi que pour les colonies, possessions ou protectorats, de la date de leur adhésion.

Article 11.

La présente Convention ne pourra pas être dénoncée soit par les États signataires, soit par les États, colonies, possessions ou protectorats qui adhèreraient ultérieurement, avant l'expiration d'un délai de douze ans à partir de la clôture du procès-verbal de dépôt des ratifications.

Elle pourra ensuite être dénoncée d'année en année.

La dénonciation n'aura d'effet qu'un an après qu'elle aura été adressée par écrit au Conseil fédéral suisse par le Gouvernement intéressé, ou, s'il s'agit d'une colonie, possession ou protectorat, par le Gouvernement métropolitain; le Conseil fédéral la communiquera immédiatement au Gouvernement de chacun des autres États contractants.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'État, colonie, possession ou protectorat au nom de qui elle aura été adressée.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention.

Fait à Berne, le vingt-six septembre mil neuf cent six, en un seul exemplaire, qui demeurera déposé aux archives de la Confédération suisse et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des États contractants.

Pour l'Allemagne:

(l. s.) **v. Bülow.**
 (l. s.) **Caspar.**
 (l. s.) **Frick.**
 (l. s.) **Eckardt.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

(l. s.) **Baron Heidler-Egeregg,**
 Ministre d'Autriche-
 Hongrie à Berne.

Pour l'Autriche:

(l. s.) **Müller.**

Pour la Hongrie:

(l. s.) **Nicolas Gerster.**

za kolonije, posestva ali protektorate šele od dne, katerega pristopijo.

Člen 11.

Podpisane države, prav tako države, kolonije, posestva ali protektoratj, ki so pristopili pozneje, ne morejo odpovedati tega dogovora prej, nego da poteče dvanajst let po sklepu zapisnikov v pritrilih.

Dogovor se lahko potem odpove od leta do leta.

Odpoved dobi moč eno leto potem, ko jo je udeležena vlada ali, ako gre za kolonijo, posestvo ali za protektorat, vlada države-matere pismeno vložila švicarskemu zveznemu svetu; švicarski zvezni svet jo takoj naznani vladam drugih držav pogodnic.

Odpoved dobi moč samo z ozirom na državo, kolonijo, posestvo ali protektorat, v čigar imenu je bila vložena.

V dokaz tega so pooblaščenci podpisali ta dogovor.

Izdano v Bernu, 26. dne septembra 1906. l. v enem samem izvodu, ki ostane shranjen v arhivih švicarske zaveze in od katerega se poverjen prepis po diplomatski poti izroči vsaki izmed držav pogodnic.

Za Nemško:

(L. S.) **pl. Bülow.**
 (L. S.) **Caspar.**
 (L. S.) **Frick.**
 (L. S.) **Eckardt.**

Za Avstrijsko in Ogrsko:

(L. S.) **Baron Heidler-Egeregg,**
 avstrijsko-ogrski minister
 v Bernu.

Za Avstrijsko:

(L. S.) **Müller.**

Za Ogrsko:

(L. S.) **Nicolas Gerster.**

Pour la Belgique:

(l. s.) **M. Michotte de Welle.**(l. s.) **J. Dubois.**

Pour le Danemark:

(l. s.) **H. Vedel.**

Sous réserve de la déclaration, faite en séance plénière de la Conférence le 26 septembre 1906 quant à l'article 8.

Pour l'Espagne:

(l. s.) **Bernardo Alméida y
Herreros.**

Pour la France:

(l. s.) **Révoil.
Arthur Fontaine.**

Pour la Grande-Bretagne:

(l. s.) **Herbert Samuel.
Malcolm Delevingne.**

Pour l'Italie:

(l. s.) **R. Magliano.
G. Montemartini.**

Pour le Luxembourg:

(l. s.) **H. Neuman.**

Pour les Pays-Bas:

(l. s.) **Rechteren.
L. H. W. Regout.**

Pour le Portugal:

(l. s.) **Alberto d'Oliveira.**

Pour la Suède:

(l. s.) **Alfr. Lagerheim.**

Pour la Suisse:

(l. s.) **Émile Frey.
F. Kaufmann.
A. Lachenal.
Schobinger.
H. Scherrer.
John Syz.**

Za Belgijsko:

(L. S.) **M. Michotte de Welle.**(L. S.) **J. Dubois.**

Za Dansko:

(L. S.) **H. Vedel.**

S pridržkom, izjavljenim gledé členu 8 v plenarni seji konference 26. dne septembra 1906. l.

Za Špansko:

(L. S.) **Bernardo Alméida y Herreros.**

Za Francosko:

(L. S.) **Révoil.
Arthur Fontaine.**

Za Veliko Britanijo:

(L. S.) **Herbert Samuel.
Malcolm Delevingne.**

Za Italijo:

(L. S.) **R. Magliano.
G. Montemartini.**

Za Luksemburško:

(L. S.) **H. Neuman.**

Za Nizozemsko:

(L. S.) **Rechteren.
L. H. W. Regout.**

Za Portugalsko:

(L. S.) **Alberto d'Oliveira.**

Za Švedsko:

(L. S.) **Alfr. Lagerheim.**

Za Švico:

(L. S.) **Emile Frey.
F. Kaufmann.
A. Lachenal.
Schobinger.
H. Scherrer.
John Syz.**

Nos visis et perpensis conventionis huius articulis, illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profiteamur ac declaramus Verbo Nostro promittentes, Nos omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die vigesimo nono mensis Decembris anno Domini millesimo nongentesimo octavo, Regnorum Nostrorum sexagesimo primo.

Franciscus Josephus m. p.

Aloisius liber Baro ab Aehrenthal m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Joannes a Mihalovich m. p.

Caes. et Reg. caput sectionis.

Spredaj stoječi dogovor se s tem razglasa, ko sta mu pritrđili obe zbornici državnega zbora, s pristavkom, da so vse države pogodnice izvzemaši Dansko in Špansko dogovor pritrđile ali mu pristopile do 14. dne januarja 1910. l. in da je na podstavi porazuma, doseženega med temi državami in z okrožnico švicarskega zveznega sveta z dne 25. julija 1910. l. naznanjenega c. in kr. ministrstvu za zunanje stvari, rokove, določene v členih 8 in 11 za to, kdaj dobi dogovor moč in kako dolgo traja, računati od 14. dne januarja 1910. l. naprej.

Na Dunaju, 1. dne februarja 1911. l.

Bienert s. r.

Weiskirchner s. r.

Marek s. r.

65.

Zakon z dne 21. februarja 1911. l.

o prepovedi ponočnega dela žensk v industrijskih podjetjih.

S pritrđitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§ 1.

V industrijskih podjetjih, v katerih dela več nego deset delovnih oseb, se ženam in dekletom brez razlike starosti ne sme dajati delo ponoči, to je v času med 8. uro zvečer in 5. uro zjutraj, pridržuj v naslednjem določene izjeme. Ponočni počitek mora trajati za vse imenovane osebe najmanj enajst ur zaporedoma.

Ako je v podjetjih, imenovanih v prvem odstavku, uvedeno osemurno delo, se sme začetek

nepretrganega enajsturnega ponočnega počitka tistih delavk, ki so že dovršile 16. leto starosti, preložiti na 10. uro zvečer.

§ 2.

Za industrijska podjetja v zmislu tega zakona naj veljajo vse naprave, v katerih se obrtniško proizvajajo prometne reči ali obdelujejo in podelujejo snovi, v številni stavbna podjetja, toda izvzema obrate kmetijske in gozdarske izvirne produkcije in rudarstev na pridržane rudnine, za katera se stvar uredi s posebnim zakonom.

Gostilniških in krčmarskih obrtov ni smatrati za industrijska podjetja v zmislu tega zakona.

Trgovinski minister je pooblaščen v porazumu s poljedelskim ministrom ukazoma določiti natančne meje med industrijo na eni strani in med kmetijsko in gozdarsko izvirno produkcijo na drugi strani.

§ 3.

V primerih, v katerih se prekine obrat, kar pa ni moči vedeti naprej in kar se ne ponavlja obdobjno, temveč je kakor posledico elementarnih dogodkov ali nezgod zvrčati na višjo silo, se je moči ogniti določilom § 1 gledé tistih delavk, ki so že dovršile 18. leto starosti. Začetek opravlja teh delavk ponoči, ki je morda postalo potrebno, je nemudoma naznaniti pristojnemu političnemu oblastvu I. stopnje. Ako bi trajalo to opravilo dalje nego 8 dni, je treba za to dovoljenja političnega oblastva I. stopnje, ki pa se sme podeliti le do najvišje izmere 4 tednov.

§ 4.

Trgovinski minister sme po zaslišanju trgovinskih in obrtnih zbornic ukazoma oznameniti tiste kategorije industrijskih podjetij, v katerih naj ob delovanju sirovin ali ob obdelovanju snovi, ki se zelo hitro izpridijo, ne veljajo določila § 1 za ženske, ki so prekoračile 18. leto starosti, ako je to potrebno, da se zabrani, da se sicer neizogibno izgubé imenovane snovi.

§ 5.

Doba v § 1 določenega nepretrganega nočnega počitka se sme v industrijskih strokah, ki so podvržene vplivu letnih časov (sezonskih industrijah), in ako nastanejo izvenredne razmere, v vseh pod ta zakon spadajočih podjetjih ob 40. dneh v letu največ skrócić na deset ur in začetek tega nočnega počitka za tiste delavke, ki so presegle 18. leto starosti, se sme preložiti do 10. ure zvečer. Ako je namen poslužiti se tega pooblastila več nego tri dni zaporedoma, je treba za to dovoljenja političnega oblastva I. stopnje. V drugih primerih je to samo naznaniti na tem oblastvu.

§ 6.

Predpisov obrtnega reda o tem, kako dolgo traja delo, in o nočnem delu obrtnih pomožnih delavcev se tičejo določila tega zakona samo toliko, kolikor zaokazuje ta zakon dalekosežnejše omejitve gledé uporabe ženskih pomožnih delavcev.

§ 7.

Vsak prestopok predpisov tega zakona je enako kakor prestopok obrtnega reda kaznovati po določilih.

veljajočih zanj, in pri tem naj se tudi gledé pristojnih oblastev in gledé postopka, ki se ga je držati, uporabljajo primerni predpisi obrtnega reda.

§ 8.

Ta zakon dobi moč 1. dne avgusta 1911. l.

Gledé fabrik za sirov cukor z ukazom trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari z dne 27. maja 1885. l. (drž. zak. št. 86) v točki 7 dovoljena izjema od prepovedi porabljeni osebe ženskega spola za ponočno delo, ki je postavljena v § 96 b zakona z dne 8. marca 1885. l. (drž. zak. št. 22), ostane v moči do konca 1914. l.

§ 9.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojemu trgovinskemu ministru v porazumu z Mojimi drugimi udeleženi ministri.

V Budimpešti, 21. dne februarja 1911. l.

Franc Jožef s r.

Blenerth s. r.

Weiskirchner s. r.

Widmann s. r.

66.

Razglas trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela z dne 23. marca 1911. l.

o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila in za krojaštvo v Prahaticah.

Ženska obrtna šola za šivanje perila in za krojaštvo v Prahaticah se na podstavi § 14 d, odstavek 3, zakona z dne 5. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 26), oziroma ukaza trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za bogočastje in nauk z dne 26. julija 1907. l. (drž. zak. št. 180) vzprejema v seznamek tistih obrtnih učilišč, kojih izpričevala nadomeščajo dokaz redno dovršenega učnega razmerja, ako ženske zglasé na ženske in otroške obleke omejeni krojaški obrt.

Weiskirchner s. r.

Marek s. r.

67.**Cesarski ukaz z dne 11. aprila
1911. l.**

o porabnosti delnih zadolžnic posojila 10 milijonov kron, ki ga najme vojvodina kranjska, za plodonosno nalaganje ustanovnih, pupilarnih in sličnih glavníc.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako :

§ 1.

Delne zadolžnice posojila v imenskem znesku 10 milijonov kron, ki ga najme deželna kranjska na podstavi sklepa deželnega zbora z dne 18. februarja 1911. l., se smejo porabljeti za plodonosno nalaganje glavníc ustanov, pod javnim nadzorstvom

stoječih zavodov, poštnega hranilničnega urada, potem pupilarnih, fidejkomisnih in depozitnih novcev, potem po borznem kurzu, toda ne nad imensko vrednostjo, za službene in kupčijske varščine.

§ 2.

Izvršiti ta ukaz, ki dobi moč z dnem, katerega se razglasi, je naročeno Mojim ministrom za finance, pravosodje in notranje stvari.

Na Dunaju, 11. dne aprila 1911. l.

Franc Jožef s. r.**Bienert** s. r.**Stürgkh** s. r.**Hochenburger** s. r.**Wickenburg** s. r.**Marek** s. r.**Georgi** s. r.**Weiskirchner** s. r.**Meyer** s. r.**Zaleski** s. r.**Widmann** s. r.**Glabiński** s. r.

